

RAAP-NOTITIE 2286

Plangebied Beerschemaasweg- Graafschedijk te Escharen

Gemeente Grave

**Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en
inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)**

Colofon

Opdrachtgever: Bouwbedrijf Gebr. van Wanrooij B.V.

Titel: Plangebied Beerschemaasweg-Graafschedijk te Escharen, gemeente Grave;
archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek
(verkennde fase)

Status: eindversie

Datum: juli 2007

Auteur: drs. G. Hensen

Projectcode: ESGR

Bestandsnaam: N02286-ESGR.doc

Projectleider: drs. G. Hensen

Projectmedewerkers: drs. N. Sprengers & drs. M.A.H. Lipsch

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 23223

Autorisatie: drs. W. De Baere

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 0294-49 15 00

Leeuwendseweg 5-b

telefax: 0294-49 15 19

1382 LV Weesp

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 5069

1380 GB Weesp

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2007

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Bouwbedrijf Gebr. Van Wanrooij B.V.
- *aanleiding onderzoek*: in het plangebied zullen woningen gebouwd worden. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk (art. 19 procedure).
- *datum uitvoering veldwerk*: 03 juli 2007
- *bewaarplaats documentatie*: archief RAAP Zuid Nederland

Locatiegegevens

- *toponiem*: Beerschemaasweg-Graafschedijk
- *plaats*: Escharen
- *gemeente*: Grave
- *provincie*: Noord-Brabant
- *kadastrale gegevens*: gemeente Grave, Sectie C, perceelnummer 1602 (gedeeltelijk).
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 46 A
- *grondgebruik*: grasland/akkerland
- *oppervlakte*: ca. 4,35 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 180.185/417.057

Voorgenomen bodemingrepen

Graafwerkzaamheden ten behoeve van woningbouw.

Doelstelling

- Inventariseren van reeds bekende archeologische gegevens.
- Opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting.
- Bepalen van de gaafheid van het bodemprofiel in het plangebied
- Een inschatting geven van de gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten.

Richtlijnen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

De ligging van archeologische vindplaatsen is in hoge mate gerelateerd aan het natuurlijke landschap. Om uitspraken te kunnen doen over de archeologische verwachting van een bepaald gebied, vormt de analyse van de ontwikkeling en verschijningsvorm van het paleolandschap een belangrijk uitgangspunt. Informatie over het paleolandschap wordt verkregen door bestudering van de geologische, geomorfologische, bodem- en historische kaarten. Op grond van het paleolandschap in combinatie met de reeds bekende archeologische vindplaatsen kan uiteindelijk een gespecificeerde archeologische verwachting worden opgesteld.

2.1 Geologie en geomorfologie

Het plangebied ligt op een terrasvlakte aan de linkeroever van de Maas. Deze terrasvlakte is ontstaan in de voorlaatste ijstijd (Saalien: ca. 200.000-130.000 jaar geleden) toen het landijs in Nederland een maximale uitbreiding kende en het gebied sterk onder de invloedssfeer lag van de Maas. In deze periode zette de rivier grove, grindhoudende zanden af (Formatie van Beegden).

Gedurende de laatste ijstijd (Weichselien: ca. 120.000-10.000 jaar geleden) hebben zowel de Maas als de Rijn veel sedimenten afgezet (Berendsen, 1998). Omdat het klimaat kouder en droger was en de bodem schaars begroeid, hadden de rivieren een sterk vlechtend (of verwilderd) karakter met meerdere lopen die door het landschap slingerden. Materiaal dat door sneeuwmeltwater in de pleistocene riviervlakte terechtkwam, werd vervolgens verder vervoerd en in een brede vlakte afgezet (terrasvlakte). Door de schaarse begroeiing had de wind ook gemakkelijk vat op de ondergrond. Hierdoor werden grote hoeveelheden zand verplaatst en in ruggen en plateaus weer afgezet. Het plangebied ligt in een geheel van zwak golvende dekzandruggen (RGD, 1988: code 3L5). Het plangebied zelf staat aangegeven als een vlakte ontstaan door afgraving of egalisatie (RGD, 1988: code 2M48).

Op de overgang naar het Holoceen (10.000 jaar geleden-heden) werd het klimaat warmer en vochtiger, waardoor de vegetatie toenam. De Maas transformeerde van een verwilderde rivier naar een rivier met een meanderend karakter. Door een toename van de begroeiing kwam er een einde aan de grootschalige eolische afzettingen. Wel vonden er plaatselijk nog secundaire zandverstuivingen plaats, voornamelijk van de zanden uit de drooggevallede rivierbeddingen. Ten oosten van het plangebied liggen zulke zandverstuivingen (RGD, 1988: code 4L8).

2.2 Bodemvorming

Volgens de bodemkaart liggen in het plangebied hoge bruine enkeerdgronden bestaande uit grof zand en grondwatertrap VII* (Stiboka, 1976a: code bE230).

In goed ontwaterde zandgronden hebben zich van nature veelal podzolgronden ontwikkeld. Podzolgronden zijn bodems die gekenmerkt worden door een uitspoelingshorizont (E-horizont) en een inspoelingshorizont (B-horizont). Deze horizonten ontstaan doordat organische stof (humus) en mineralen in de top van de bodem oplossen en naar beneden uitspoelen. Als gevolg van deze uitspoeling ontstaat een bodemhorizont waaruit deze stoffen (gedeeltelijk) zijn verdwenen (E-horizont). Onder bepaalde omstandigheden kan een deel van de uitgespoelde stoffen worden afgezet in een inspoelingshorizont (B-horizont). Het proces van in- en uitspoeling wordt podzolering genoemd. Vanaf de Late Middeleeuwen (ca. 1300 na Chr.) werd de vruchtbaarheid van akkers op de zandgronden bevorderd door bemesting met potstalmateriaal (Renes, 1999). Dit materiaal bestond uit een mengsel van stalmest, huisafval, bosstrooisel, heideplaggen en zand. Als gevolg van de eeuwenlange intensieve bemesting zijn de podzolgronden in het plangebied afgedekt met een dikke humushoudende bovenlaag. De zo ontstane enkeerdgronden worden ook wel aangeduid met de term 'es' of 'esdek'. De hoge enkeerdgronden liggen meestal op de hogere delen van het landschap zoals de dekzandruggen/plateaus.

In de omgeving van Escharen komen binnen de gebieden met enkeerdgronden percelen voor die in de jaren 70 van de 20e eeuw afgegraven zijn ten behoeve van zandwinning. Het plangebied ligt in zo'n afgegraven gebied. Op deze percelen is het teruggestorte humushoudende dek zwak heterogeen door menging met humusarm zand (Stiboka, 1976b).

2.3 Archeologische gegevens

In ARCHIS staan 2 vindplaatsen geregistreerd uit het plangebied (bijlage 1: ARCHIS-waarnemingsnummers 38749 en 54735). Ook binnen een straal van 500 m rondom het plangebied zijn talrijke waarnemingen bekend. De waarnemingen zijn in tabel 2 weergegeven.

De waarnemingen betreffen vindplaatsen uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd. Het zijn voornamelijk nederzettingssporen en losse vondsten, maar er zijn ook enkele zogenaamde depotvondsten gedaan (ARCHIS-waarnemingsnummers 14603, 36492 en 44193). Het gaat om een stenen bijl uit het Neolithicum, twee bronzen zwaarden, een armband en een lanspunt uit de Midden Bronstijd en een complete voorraadpot met 65 gouden munten uit de Vroege Middeleeuwen. Verder zijn richting Graafse Raam nog de resten van een middeleeuwse watermolen gevonden (ARCHIS-waarnemingsnummer 36512) en resten van een houten steiger uit de IJzertijd/Romeinse tijd (ARCHIS-waarnemingsnummer 38873).

De waarnemingen binnen het plangebied betreffen enkele losse vondsten, waaronder een vlakbijl uit de Vroege Bronstijd. In de Archeologische Kroniek van Noord-Brabant wordt vermeld dat de vondst gedaan is in een gebied dat enige jaren geleden ontgrond is (Verwers, 1983-1984). Circa 200 m ten noordoosten van het plangebied zijn eveneens talrijke vondsten gedaan die tijdens

ontgrondingswerkzaamheden aan het licht zijn gekomen (ARCHIS- waarnemingsnummers 11391, 11393, 11394, 14025, 14026, 14684, 34496, 38772, 45264 en 45265). Bij deze ontgrondingen zijn onder meer veel fragmenten van glazen armbanden, aardewerk en een volledige huisplattegrond uit de IJzertijd aangetroffen. Ook circa 250 m ten zuidwesten van het plangebied zijn nederzettingssporen uit de Midden IJzertijd ontdekt tijdens ontgrondingswerkzaamheden (ARCHIS-waarnemingsnummer 43622). Bij het afgraven van een oude dijk (circa 150 m ten westen van het plangebied) zijn eveneens nederzettingssporen uit de IJzertijd en Romeinse tijd aangetroffen. Het terrein is inmiddels verheven tot een Monument van hoge archeologische waarde (ARCHIS-Monumentnummer 5156).

2.4 Historisch landschap

Het historisch gebruik van een landschap vertelt iets over de natuurlijke omstandigheden ter plaatse. Tot de 20e eeuw waren namelijk de mogelijkheden beperkt om een landschap aan te passen aan het gewenste gebruik. Hierdoor wordt het historisch landschap gekenmerkt door een ruimtelijke spreiding van verschillende gebruiken. Op de goed ontwaterde en mineralogisch rijkere delen van het landschap lagen akkerlanden en nederzettingen, op de slecht ontwaterde en mineralogisch armere delen lagen wei- en hooilanden of de onontgonnen moerassen en heidevelden (Renes 1999).

Het dorp Escharen ligt op de overgang van het dal van de Graafsche Raam naar de hoger gelegen esgronden. Van oorsprong is Escharen ontstaan uit een concentratie van enkele boerderijen rondom een kerk. De oudste resten van de kerk dateren van omstreeks 1000 na Chr. (www.grave.nl). Het plangebied bevindt zich ten zuidoosten van de historische kern van Escharen.

Op het Minuutplan uit omstreeks het midden van de 19e eeuw staat het plangebied weergegeven als akkerland. De percelen behoren tot een gebied dat aangeduid staat met het toponiem 'Hommerzaad'. De exacte betekenis van het woord kon echter niet achterhaald worden. In de zuidwestelijke hoek van het perceel staan 2 huizen weergegeven (www.dewoonomgeving.nl, gemeente Escharen, Sectie B, blad 1, Het Middeliot). Op kaarten uit het einde van de 19e eeuw is deze situatie ongewijzigd (figuur 3; Historische Atlas van Noord-Brabant, 1989: bladen 571 en 572). Enkele percelen staan op deze kaart aangeduid als weiland. Mogelijk zijn de omstandigheden hier wat natter dan in de rest van het plangebied.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW; RACM, 2006) geldt voor het plangebied een hoge kans op het aantreffen van archeologische waarden. Op basis van de verzamelde gegevens kan de archeologische verwachting voor het plangebied verder worden gespecificeerd.

Jager-verzamelaars

De jager-verzamelaars leefden voornamelijk van de jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Omdat alle gewenste voedingsbronnen niet op één plaats aanwezig zijn en om de natuurlijke omgeving niet uit te putten, trokken ze van de ene kampplaats naar de andere. Uit een ruimtelijke analyse van het landschap blijkt dat vindplaatsen van jager-verzamelaars in vrijwel alle gevallen liggen op de overgang van nat naar droog (de zgn. gradiëntzone). Hier was een grote diversiteit aan planten die verzameld konden worden en dieren waarop kon worden gejaagd. Voor de mens was bijgevolg op een relatief korte afstand een grote verscheidenheid aan voedselbronnen voorhanden.

In het plangebied is geen duidelijke gradiëntzone aanwezig. Bovendien zijn de talrijke bekende archeologische vindplaatsen binnen 500 m van het plangebied allemaal van landbouwers. De vindplaatsen van jager-verzamelaars in het rivierengebied zijn echter zeer erosiegevoelig door herhaalde overstromingen van de Maas. Ook dichterbij het beekdal van de Graafse Raam, waar de landschappelijke situatie voor de jager-verzamelaars gunstig is, zijn zeer weinig vindplaatsen van deze samenlevingsvorm bekend. Bovendien is het plangebied afgegraven ten behoeve van zandwinning. Op grond van al deze factoren geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting voor vindplaatsen van jager-verzamelaars.

Landbouwers

Met de introductie van de landbouw in de loop van het Neolithicum werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijkere factor in de locatiekeuze van de mens. Factoren als grondwaterregime, vruchtbaarheid en bewerkbaarheid van de grond speelden een doorslaggevende rol bij de locatiekeuze voor nederzettingen en akkerarealen. De eerste landbouwers legden hun akkers waarschijnlijk alleen op goed ontwaterde en mineralogisch rijkere gronden aan.

Het plangebied ligt op de goed ontwaterde gronden rondom Escharen (grondwatertrap VII*), op de overgang naar het beekdal van de Graafse Raam. Deze landschappelijke ligging is gunstig voor het bedrijven van landbouw. In de onmiddellijke omgeving van het plangebied zijn dan ook al veel vindplaatsen bekend van landbouwers uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd. De kans dat ook in het plangebied archeologische resten van landbouwers aanwezig zijn, is dan ook hoog.

Gaafheid

Aangezien op de geomorfologische kaart en de bodemkaart aangegeven staat dat het plangebied in de jaren 70 van de 20e eeuw afgegraven is ten behoeve van de zandwinning, is de kans groot dat de archeologische vindplaatsen verdwenen zijn. Ook in de Archeologische Kroniek van Noord-Brabant wordt vermeld dat de vondsten in het plangebied afkomstig zijn van een afgegraven perceel (Verwers, 1983-1984).

Diepteligging

In de mogelijk onverstoorde delen worden de archeologische resten aan de basis van het esdek verwacht.

3 Veldonderzoek (verkennende fase)

3.1 Methoden

Het veldonderzoek bestond uit een verkennend booronderzoek om de bodemopbouw en de eventuele verstoringen in het plangebied te bepalen. In totaal zijn 45 boringen gezet met een zandguts (diameter 3 cm) tot maximaal 110 cm -Mv. De boringen 28, 29 en 30 zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm, omdat er dieper dan 110 cm -Mv een veenpakket is aangetroffen. De boringen zijn hier dieper gezet (tot maximaal 170 cm -Mv). De boringen zijn geplaatst in een grid van 30 x 35 m, waarbij de boringen in een raai versprongen ten opzichte van die in de naastgelegen raai (figuur 2). Op deze manier werd een zo groot mogelijke dekking van het terrein verkregen.

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

Uit de boringen blijkt dat de bodemopbouw overal in het plangebied gelijkaardig is (bijlage 2). Het bodemprofiel bestond in de meeste boringen achtereenvolgens uit een donkerbruine tot donkerbruingrijze bouwvoor, een heterogeen pakket en vervolgens een licht(geel)grijze C-horizont. In de boringen 1 t/m 20 en 27 was het niet mogelijk duidelijk onderscheid te maken tussen de bouwvoor en het onderliggende, heterogene pakket. Het heterogene pakket bestaat uit donkerbruin, matig fijn zand dat gemengd is met bruine en lichtgrijze vlekken. Het pakket reikt tot 45 á 100 cm -Mv. De overgang tussen het heterogene pakket en de C-horizont is vrij scherp. Alleen in de boringen 2, 3, 9, 27, 32 en 35 is waargenomen dat de C-horizont vermengd is met de bovenliggende laag. Nergens is een B-horizont aangetroffen. De C-horizont bestaat uit matig grof, gereduceerd (lichtgrijs zand. In sommige boringen zijn nog roestvlekken waargenomen, hetgeen wijst op een fluctuerende grondwaterstand. Boring 40 is gestaakt wegens ondoordringbaar puin in de ondergrond. De boring is gezet ter hoogte van de plek waar bebouwing staat aangegeven op historische kaarten uit het einde van de 19e eeuw. Het puin is dan waarschijnlijk ook afkomstig van de sloopwerkzaamheden van deze huizen. In de boringen 28, 29 en 30 is een veenpakket aangetroffen. Waarschijnlijk betreft het een natuurlijke laagte in het landschap die natter was dan de rest van het plangebied. Door de natte omstandigheden heeft zich veen gevormd. De boringen zijn gezet in de zone die op historische kaarten uit het einde van de 19e eeuw staat aangegeven als weiland, hetgeen ook duidt op een natte ondergrond. Ook ter hoogte van de boringen 36, 37 en 38 waren de omstandigheden beduidend natter dan in de rest van het plangebied.

Uit het veldonderzoek blijkt uit dat het plangebied ontgrond is, waarbij het oorspronkelijke esdek afgegraven is voor zandwinning. Nadien is het dek terug gestort en is het gebied verder in gebruik genomen als akkerland. De natuurlijke laagte in het landschap, waar zich veen gevormd heeft, is hierdoor opgevuld geraakt.

Archeologie

Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

5 Conclusies en aanbevelingen

Het plangebied ligt volgens de geomorfologische kaart op zwak golvende dekzandruggen. Het dekzand is in het Weichselien afgezet op een terrasvlakte van de Maas bestaande uit grove grindhoudende zanden. Escharen ligt op de overgang van het beekdal van de Graafse Raam naar de hoger gelegen gronden. Het plangebied ligt ten oosten van de historische kern van Escharen en volgens de bodemkaart op de goed ontwaterde gronden. De droge omstandigheden zijn gunstig voor het bedrijven van akkerbouw. Er zijn in de onmiddellijke omgeving van het plangebied dan ook talrijke vindplaatsen bekend van landbouwers (Neolithicum t/m Nieuwe tijd). Vooral sinds de late Middeleeuwen is het gebied intensief gebruikt als akkerland, hetgeen heeft geresulteerd in het voorkomen van hoge bruine enkeerdgronden. Op grond van deze landschappelijke en historische gegevens geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen van landbouwers en een lage archeologische verwachting voor vindplaatsen van jager-verzamelaars. Deze vindplaatsen liggen op zogenaamde gradiëntzones (overgangen van nat naar droog), waar op korte afstand een grote verscheidenheid aan voedsel voorhanden was. In het plangebied is geen duidelijke gradiëntzone aanwezig. Door de herhaaldelijke overstromingen van de Maas zijn deze vindplaatsen in het rivierengebied echter erg erosiegevoelig. Er zijn dan ook weinig resten bekend van jager-verzamelaars in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.

Volgens de bodem- en geomorfologische kaart en ARCHIS is het plangebied afgegraven ten behoeve van zandwinning. Hierbij is het esdek afgegraven en nadien teruggestort. Dit bleek duidelijk tijdens het veldwerk: de bodemprofielen zijn overwegend opgebouwd uit een heterogeen pakket met daaronder de C-horizont. De overgang tussen beide pakketten is vrij scherp. In enkele boringen is waargenomen dat de bodem is verstoord tot in de C-horizont. De kans dat nog archeologische resten *in situ* aanwezig zijn, wordt dan ook erg klein geacht. Er wordt daarom geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de bevindingen en aanbevelingen van onderhavig onderzoek dient contact opgenomen te worden met het bevoegd gezag: de provincie Noord-Brabant (dr. M. Meffert).

Literatuur

- Berendsen, H.J.A.**, 1998 (3e druk). *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Van Gorcum, Assen.
- Brinkkemper, O., e.a.** (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Historische Atlas Noord-Brabant**, 1989. *Chromotopografische Kaart des Rijks, 1:25.000*. Uitgeverij Robas Producties, Den Haag.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- RACM**, 2006. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) versie 2.2*. Ontleend aan <http://www.archis.nl>.
- Renes, J.**, 1999. *Landschappen van Maas en Peel. Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg*. Uitgeverij Eisma bv., Leeuwarden.
- Stiboka** 1976a. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartblad 46 West/Oost Vierlingsbeek*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Stiboka** 1976b. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij de kaartbladen 45 Oost s'Hertogenboschen 46 West-46 Oost Vierlingsbeek*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Stiboka** 1988. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Blad 46, Gennep*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Verwers, W.J.H.**, 1988. *Grave, Escharen. Archeologische Kroniek van Noord-Brabant 1983-1984*. Stichting Brabants Heem, Waalre.

Verklarende woordenlijst

artefact	Alle door de mens gemaakte of gebruikte voorwerpen.
dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Saalien: Formatie van Eindhoven; Weichselien: Formatie van Twente; deze formaties worden gerekend tot de Formatie van Boxtel in de nieuwe lithostratigrafische classificatie van het Kwartair in Nederland: Mulder e.a., 2003: fig. 176).
depot	Gelijktijdige bewuste begraving of depositie van één of meerdere voorwerpen in de grond (in bijv. het veen of in een moeras).
eolisch	Door de wind gevormd, afgezet.

Fluviatiet glaciaal	Door rivieren gevormd, afgezet. A) IJstijd: koude periode uit het Pleistoceen; b) betrekking hebbende op het landijs.
Holoceen	Jongste geologisch tijdvak (vanaf de laatste IJstijd: ca. 8800 jaar voor Chr. tot heden).
in situ	Achtergebleven op exact de plaats waar de laatste gebruiker het heeft gedeponerd, weggegooid of verloren.
Kwartair Pleistoceen	Geologisch tijdvak (omvat Pleisto- en Holoceen). Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud. Na de laatste IJstijd begint het Holoceen (ca. 8800 voor Chr.).
podzol	Bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoe- lingslaag (B-horizont). Het proces van het uitloggen van de E- horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van amorphe humus en ijzer wordt podzolering genoemd.
Prehistorie	Dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven.
Saalien	Voorlaatste glaciaal, waarin het landijs tot in Nederland doordrong (vorming stuwwallen), ca. 200.000-130.000 jaar geleden.
veen	Geheel of grotendeels uit enigszins ingekoolde, maar nauwe- lijks vergane plantenresten opgebouwde afzetting.
Weichselien	Geologische periode (laatste ijstijd, waarin het landijs Neder- land niet bereikte), ca. 120.000-10.000 jaar geleden.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Ligging plangebied (gearceerd); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Resultaten booronderzoek.

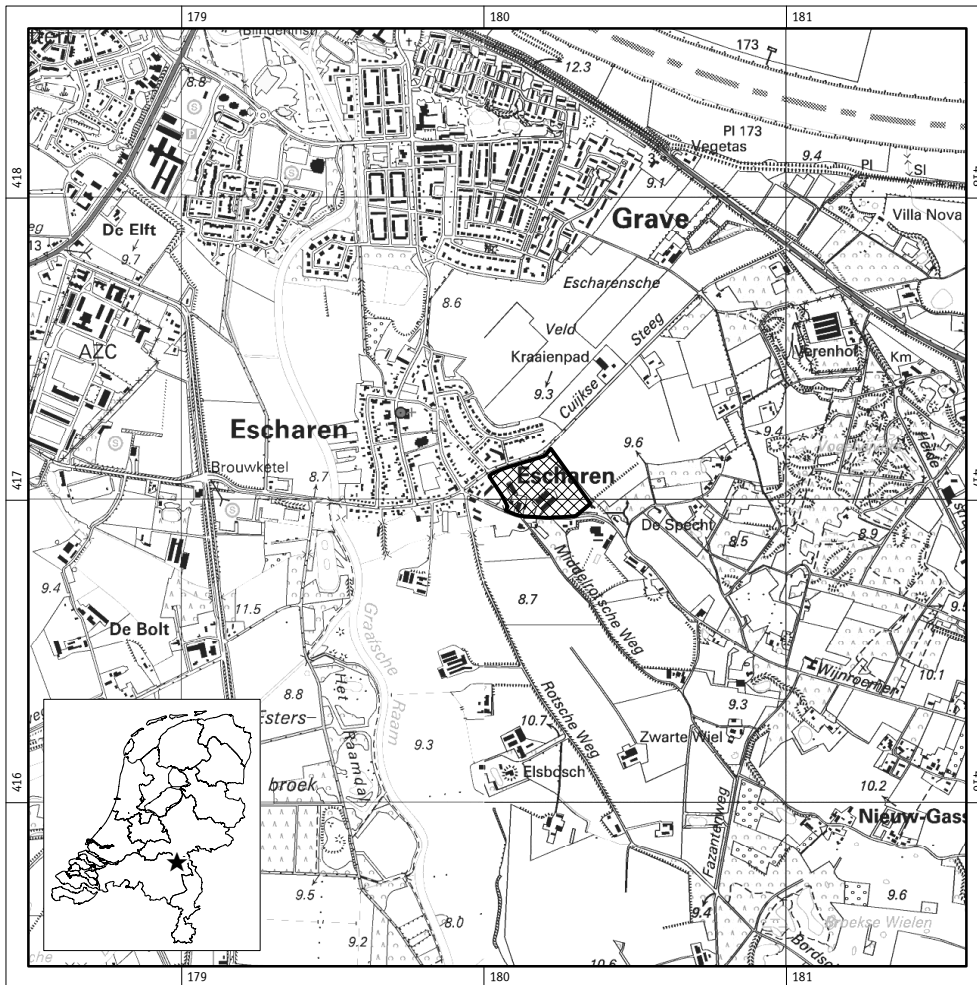
Figuur 3. Detail van de Grote Historische Atlas van Noord-Brabant (schaal 1:25.; bladen 571 en 572). De globale ligging van het plangebied is aangegeven met een rood kader.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

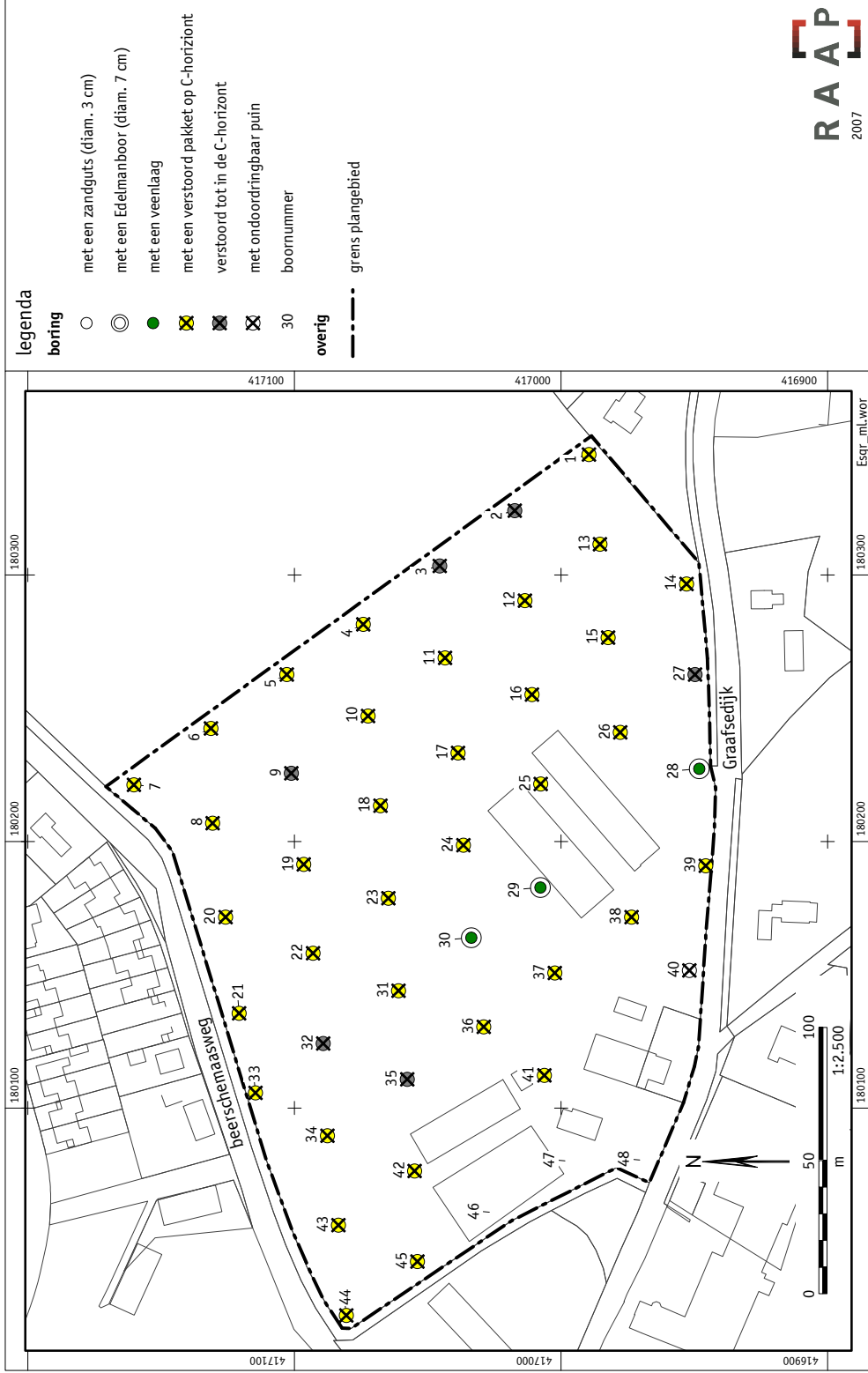
Tabel 2. Beschrijving ARCHIS-waarnemingen.

Bijlage 1. Combinatiekaart IKAW, AMK en ARCHIS-waarnemingen.

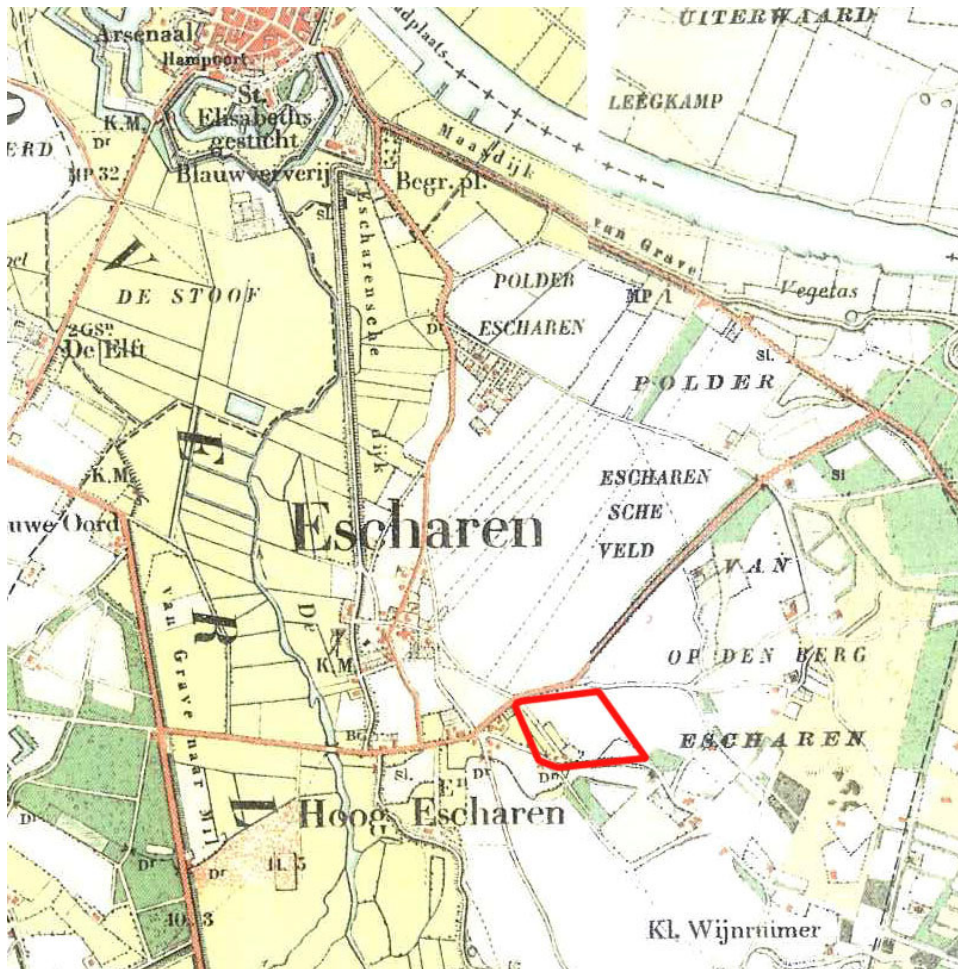
Bijlage 2. Boorbeschrijvingen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gearceerd); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Resultaten booronderzoek.

Figuur 3. Detail van de Grote Historische Atlas van Noord-Brabant (schaal 1:25.000; bladen 571 en 572). De globale ligging van het plangebied is aangegeven met een rood kader.

Periode	Datering		
Nieuwe tijd	1500	-	heden
Late Middeleeuwen	1050	-	1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450 na Chr.
IJzertijd	800	-	12 voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

ARCHIS waarn.nr.	Datering	Materiaal	Complex
11391	Late IJzertijd	Glas (armbanden) en aardewerk	Nederzetting?
11393	Late IJzertijd	Glas (armbanden) en aardewerk	Nederzetting?
11394	Late IJzertijd	Glas (armbanden)	Nederzetting?
14009	Middeleeuwen	Aardewerk	Onbekend
14024	IJzertijd-Romeinse tijd	Aardewerk en glas	Nederzetting
14025	Romeinse tijd	Aardewerk en glas	Nederzetting
14026	IJzertijd-Romeinse tijd	Crematiegraf en aardewerk	Graf
14378	Romeins-Vroege Middeleeuwen	Aardewerk, brons, zilver (munten) en goud (fibula)	Nederzetting
14576	Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd	Aardewerk en 2 bronzen fibulae	Onbekend
14603	Midden Bronstijd	Brons (2 zwaarden, lanspunt en armband)	Depot
14604	Vroege Middeleeuwen	Bronzen geëmailleerde schijffibula	Onbekend
14684	Vroege Middeleeuwen	Bronzen geëmailleerde schijffibula	Onbekend
14731	Vroege Middeleeuwen	Bronzen geëmailleerde schijffibula	Onbekend
19448	Midden Neolithicum -Vroege Bronstijd	Koperen bijl	Onbekend
34496	Laat-Paleolithicum-Neolithicum	Steen (hanger)	Onbekend
35254	Neolithicum Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen	Stenen bijlen Onbekend (vermelding 'zeer veel vondsten')	Onbekend Onbekend
35824	Vroege Bronstijd t/m Late Middeleeuwen	Aardewerk	Nederzetting
36476	Vroege Middeleeuwen	Twee gouden munten	Onbekend
36479	Romeinse tijd - Late Middeleeuwen	Fundering en houten palen	Kanaal/brug

Tabel 2. Beschrijving ARCHIS-waarnemingen.

36492	Vroege Middeleeuwen	Aardewerk (complete pot) met 65 gouden munten	Depot
36512	Late Middeleeuwen	Aardewerk en resten watermolen	Molen
38371	Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd	Zilveren munt	Onbekend
38736	Late Middeleeuwen	Bronzen fibula	Onbekend
38745	Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen	Aardewerk	Onbekend
38749	Vroege Bronstijd	Bronzen dolk	Onbekend
38772	IJzertijd	Huisplattegrond	Nederzetting
38873	IJzertijd-Romeinse tijd	Houten palen en aardewerk	Steiger
38890	Romeinse tijd tot Late Middeleeuwen	Aardewerk	Nederzetting
38894	Romeinse tijd	Brons en glas (vingerringen)	Onbekend
38908	Vroege Middeleeuwen	Bronzen fibula en zilveren voorwerp	Onbekend
43621	IJzertijd, Romeinse tijd, Vroege en Late Middeleeuwen	Aardewerk en paalsporen	Nederzetting
43622	Midden IJzertijd	Afvalkuilen, waterputten en een steiger	Nederzetting
43625	Middeleeuwen	Bronzen gesp	Onbekend
43626	Nieuwe tijd	Bronzen munt	Onbekend
44193	Neolithicum	Stenen Bijl	Depot
44194	Neolithicum	Aardewerk en steen (maalsteen)	Onbekend
44195	Vroege Middeleeuwen	Gouden munt	Onbekend
44196	Bronstijd, IJzertijd en Late Middeleeuwen	Aardewerk, paalkuilen en Middeleeuwse waterput	Nederzetting
44197	Romeinse tijd	Bronzen munt	Onbekend
44198	Onbekend	Loden koker	Onbekend
44211	Midden IJzertijd	Urnen met crematieresten	Graf
45264	IJzertijd-Romeinse tijd	Aardewerk en glas	Nederzetting
45265	IJzertijd-Romeinse tijd	Aardewerk en glas	Nederzetting
45884	IJzertijd	Harpstedturn	graf (geïsoleerd)
45885	Laat Neolithicum-Vroege Bronstijd	Aardewerk en kuil	Nederzetting
54735	Romeinse tijd Vroege Middeleeuwen	Bronzen fibula Glazen kraal	Onbekend Onbekend
60398	Middeleeuwen-Nieuwe Tijd	Funderingen kerk en graven	Kerk
252001	Bronstijd	Aardewerk, vuursteen paalsporen	Nederzetting
Monument van hoge archeologi- sche waarde 5156	IJzertijd t/m Romeinse tijd	Nederzettingssporen	Nederzetting
Monument van hoge archeologi- sche waarde 5161	Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen	Nederzettingssporen en enkele graven	Nederzetting/ graf

Bijlage 1: Combinatiekaart IKAW, AMK en ARCHIS- waarnemingen

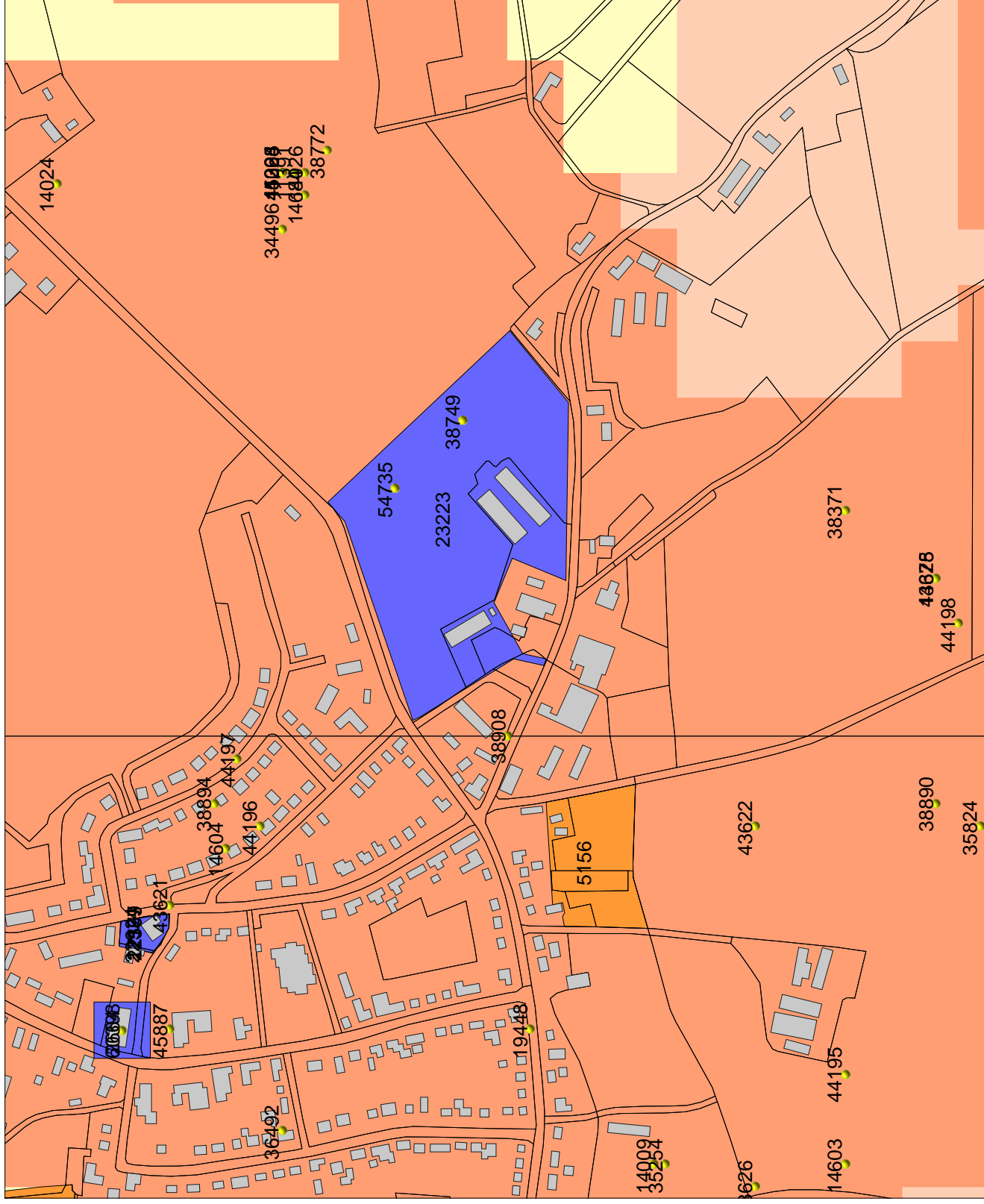
Combinatiekaart IKAW, AMK en ARCHIS-waarnemingen

Beerschemaasweg-Graafschedijk te Escharen

05-07-2007

RAAP Archeologisch Adviesbureau Bv

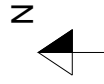
180655 / 417446

Legenda

- WAARNEMINGEN
  - HUIZEN
  - TOP10 ((c)TDN)
  - ONDERZOEKSMELDINGEN
- MONUMENTEN
  - archeologische betekenis
  - archeologische waarde
  - hoge archeologische waarde
  - zeer hoge archeologische waarde
  - zeer hoge arch waarde, beschermd
- IKAW
  - zeer lage treffkans
  - lage treffkans
  - middelhoge treffkans
  - hoge treffkans
  - lage treffkans (water)
  - middelhoge treffkans (water)
  - hoge treffkans (water)
  - water
  - niet gekarteerd
- PROVINCIES

Schaal 1:5000

RACM
Archis2

179590 / 416576

Bijlage 2: Boorbeschrijvingen

boring: ESGR-1

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-45**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs gevlekt
- 45-80**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgeelgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-2

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-90**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* fragmenten
Opmerking: grijs gevlekt
- 90-110**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgeel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: met donkerbruine vlekken

boring: ESGR-3

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-70**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin en geel gevlekt
- 70-85**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgeel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 85-110**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-4

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-75**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin en grijs gevlekt
- 75-100**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-5

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-100**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin en grijs gevlekt
- 100-110** **Algemeen:** *kleur:* lichtgeelgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken
Opmerking: vrij nat

boring: ESGR-6

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-60**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 60-90**   **Algemeen:** *kleur:* geel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-7

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-80**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 80-110** **Algemeen:** *kleur:* lichtgeel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-8

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-75**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: beetje grijs gevlekt
- 75-110** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-9

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-70**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin en grijs gevlekt
- 70-100** **Algemeen:** *kleur:* geel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt

100-110 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-10

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-65 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs gevlekt

65-100 Algemeen: *kleur:* lichtgeelgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-11

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-65 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs en lichtgrijs gevlekt

65-90 Algemeen: *kleur:* lichtgeelgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-12

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-60 Algemeen: *kleur:* donkerbruingrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs en geel gevlekt

60-100 Algemeen: *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt

100-110 Algemeen: *kleur:* grijs
Lithologie: leem, zwak zandig
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-13

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-70 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin en geel gevlekt

70-100 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-14

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-30 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn

- 30-85** **Bodemkundig:** A-horizont
Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 85-110** **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-15

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-65** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont
- 65-90** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-16

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-50** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 50-90** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-17

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-70** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs gevlekt
- 70-110** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-18

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-85** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: lichtgrijs en grijs gevlekt
- 85-100** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-19

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-85** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn

- Bodemkundig:** A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 85-100** **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 100-110** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijsgeel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-20

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-65** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 65-95** **Algemeen:** *kleur:* lichtgeelgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-21

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-10** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 10-65** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 65-90** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-22

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-10** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
- 10-40** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 40-75** **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-23

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-55** **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: geel gevlekt
- 55-85** **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn

Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: donkerbruin gevlekt
85-110 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-24

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-30 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
30-110 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt, leembrokjes

boring: ESGR-25

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* braak, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-35 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: bruin gevlekt
35-60 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: donkerbruin gevlekt
60-110 Algemeen: *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: beetje donkerbruin gevlekt, steenkool

boring: ESGR-26

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-30 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
30-70 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
70-100 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-27

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-30 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs gevlekt
30-110 Algemeen: *kleur:* geel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, *interpretatie:* verstoord
Archeologie: *houtschool:* enkele spikkel
Opmerking: beetje bruin gevlekt

boring: ESGR-28

*Beschrijver: GH, datum: 4-7-2007, hoogte: 0,00, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
verkenning, landgebruik: akker, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Grave, plaatsnaam: Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, uitvoerder: RAAP Zuid*

- 0-10**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 10-60**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* fragmenten
Opmerking: bruin gevlekt
- 60-150**   **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* fragmenten
Opmerking: geel gevlekt, gemengd met C-materiaal
- 150-160**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont
Opmerking: grondwater

boring: ESGR-29

*Beschrijver: GH, datum: 4-7-2007, hoogte: 0,00, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
verkenning, landgebruik: akker, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Grave, plaatsnaam: Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, uitvoerder: RAAP Zuid*

- 0-20**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 20-95**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* enkel fragment
Opmerking: grijs en bruin gevlekt
- 95-110**   **Algemeen:** *kleur:* donkergrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: donkergrijs, lichtgrijs en bruin gevlekt
- 110-130**   **Algemeen:** *kleur:* donkergrijs
Lithologie: veen, sterk zandig, veen (niet gedifferentieerd)
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: vermengd met lichtgrijs, grof zand (C-materiaal)
- 130-170**   **Algemeen:** *kleur:* donkergrijs
Lithologie: veen, zwak zandig, veen (niet gedifferentieerd)
Opmerking: zeer nat

boring: ESGR-30

*Beschrijver: GH, datum: 4-7-2007, hoogte: 0,00, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie -
verkenning, landgebruik: akker, provincie: Noord-Brabant, gemeente: Grave, plaatsnaam: Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, uitvoerder: RAAP Zuid*

- 0-55**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 55-100**   **Algemeen:** *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: lichtgrijs en bruin gevlekt
- 100-150**   **Algemeen:** *kleur:* donkergrijs
Lithologie: veen, zwak zandig, veen (niet gedifferentieerd)
Opmerking: heel nat

boring: ESGR-31

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* akker, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-40**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
          Opmerking: beetje grijs gevlekt
- 40-60**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
          Opmerking: bruin gevlekt
- 60-110**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
          Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-32

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-10**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 10-45**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
          Opmerking: bruin gevlekt
- 45-60**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgeel
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
          Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
          Opmerking: donkerbruin gevlekt
- 60-90**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
          Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-33

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-10**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 10-50**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
          Opmerking: bruin gevlekt
- 50-75**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgeelgrijs
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
          Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-34

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-10**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 10-50**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
          Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
          Opmerking: beetje bruin gevlekt
- 50-85**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
          Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn

- Bodemkundig:** *interpretatie:* verstoord
Opmerking: geel gevlekt (C-materiaal)
85-110 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-35

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-55 Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
55-70 Algemeen: *kleur:* geel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: donkerbruin gevlekt
70-100 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-36

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30 Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
30-70 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: beetje grijs gevlekt
70-110 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-37

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-60 Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
Opmerking: beetje lichtgrijs gevlekt
60-100 Algemeen: *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: enkele Fe-vlekken, *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin en geel gevlekt, plastic op 95-Mv
100-110 Algemeen: *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-38

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-5 Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
5-75 Algemeen: *kleur:* grijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: lichtgrijs gevlekt

75-110   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
              Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-39

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-35   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor

35-70   **Algemeen:** *kleur:* geel
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken

boring: ESGR-40

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-50   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
              Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* fragmenten
              Opmerking: ondoordringbaar op 50 cm - Mv

boring: ESGR-41

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-40   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor

40-85   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
              Opmerking: grijs en bruin gevlekt

85-110   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
              Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-42

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

0-35   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor

35-40   **Algemeen:** *kleur:* bruingeel
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
              Bodemkundig: veel Fe-vlekken
              Archeologie: *bouwpuin onbepaald:* fragmenten
              Opmerking: oranje gevlekt

40-80   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
              Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
              Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-43

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-30**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 30-85**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: bruin gevlekt
- 85-110**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-44

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-40**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 40-60**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs gevlekt
- 60-90**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont

boring: ESGR-45

Beschrijver: GH, *datum:* 4-7-2007, *hoogte:* 0,00, *boortype:* guts-3 cm, *doel boring:* archeologie -
verkenning, *landgebruik:* grasland, *provincie:* Noord-Brabant, *gemeente:* Grave, *plaatsnaam:* Escharen,
opdrachtgever: Gebroeders van Wanrooij bv, *uitvoerder:* RAAP Zuid

- 0-10**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruingrijs
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: A-horizont, *interpretatie:* bouwvoor
- 10-45**   **Algemeen:** *kleur:* donkerbruin
Lithologie: zand, zwak siltig, matig fijn
Bodemkundig: *interpretatie:* verstoord
Opmerking: grijs gevlekt
- 45-75**   **Algemeen:** *kleur:* lichtgeel
Lithologie: zand, zwak siltig, matig grof
Bodemkundig: C-horizont, enkele Fe-vlekken